Correct gebruik van puffers bij kinderen: kunnen we beter? Een kwantitatief piloot onderzoek bij artsen naar correct gebruik van puffers bij kinderen (5-15 jaar)

Haio: CALLENS Lennert , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: HARDY Bjorn , NEVEJAN Pieter , SINNAEVE Philippe , VONK Elisabeth

Context: Bij kinderen (5 tot 15 jaar) worden vaak astmatische klachten geobserveerd met een brede differentiaaldiagnose. Desondanks krijgen veel kinderen in deze leeftijdscategorie puffers voorgeschreven, wat niet noodzakelijk de beste keuze is. Kinderen hebben namelijk meer moeite om deze inhalatoren te hanteren, omdat dit een zekere leercurve heeft. Daarnaast is de anatomie van hun ademhalingsstelsel anders dan bij volwassenen, wat mede het correct gebruik bemoeilijkt. Daarom is het belangrijk dat artsen weloverwogen de beslissing maken om inhalatoren voor te schrijven. Om een doeltreffende therapie na te streven, is het noodzakelijk om als arts de juiste richtlijnen, informatie en opvolging te garanderen. Hierbij is het belangrijk om ook de ouders te betrekken bij behandeling en ziekte-inzicht. In deze masterproef worden de verschillende types inhalatoren en bijbehorende technieken besproken op basis van een literatuurstudie. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de situatie bij kinderen. Daarnaast wordt ook het belang van een gezamenlijk beleid en het voorschrijfgedrag van huisartsen belicht.

Onderzoeksvraag: Hoe is het gesteld met de kennis van huisartsen over puffers bij kinderen van 5 tot 15 jaar?

Methode: Via een kwantitatieve studie werd het kennisniveau van de huisartsen uit de wachtkring Midden West-Vlaanderen over inhalatoren gemeten. Ook werd gevraagd waar ze hun kennis vandaan halen en hoe ze inhalatoren voorschrijven aan hun patiënten. Ten slotte werd ook gekeken naar de kennisoverdracht tussen arts en patiënt. In totaal vulden 50 respondenten de enquête in.

Resultaten: De resultaten in deze masterproef tonen aan dat het kennisniveau van de artsen omtrent inhalatoren hoofdzakelijk bepaald wordt door persoonlijke ervaring of door deelname aan events georganiseerd door farmaceutische bedrijven. Veruit het meest voorgeschreven device was de pMDI (pressurized meter dose inhaler) met voorzetkamer. Bovendien gaf 74% van de respondenten aan dat zij het type device aanpasten naargelang de leeftijd van de patiënt. Er was geen consensus over de belangrijkste stap in verband met het gebruik van inhalatoren en 52% van de bevraagde artsen beschouwde “de ziekte wordt behandeld” als de belangrijkste variabele bij het voorschrijven van een inhalator. Het overgrote merendeel van de respondenten leerde zelf de inhalatietechniek aan de patiënt. Er werden punten toegekend voor vier vragen betreffende gebruiksvaardigheid, voorschrijfgedrag en kennisoverdracht. Om een inschatting te kunnen maken gaven we één punt per juist antwoord. De score varieerde tussen 0 en 4. De meerderheid van de artsen (56%) behaalde een score van één of lager. Ten slotte blijken er ook leeftijd- en geslachtsgebonden voorkeuren te zijn in de antwoorden. Als laatste is het belangrijk om te benadrukken dat dit om een kleinschalig onderzoek gaat waarbij enkele tendensen waargenomen zijn. Toekomstig onderzoek op grotere schaal is noodzakelijk om deze trends te valideren en de knelpunten duidelijk vast te leggen. Op die manier kan het inhalatorgebruik in het algemeen, en bij kinderen in het bijzonder, verder geoptimaliseerd worden.

Conclusie: Uit onze paper blijkt dat er onvoldoende kennis bij de West-Vlaamse artsen is omtrent het correct gebruik van inhalatoren bij kinderen. Omwille van de beperkte sample size kunnen we dit

echter onvoldoende extrapoleren. Aanvullend onderzoek is nodig om dit gebrek aan kennis in kaart te brengen en zodoende stappen te ondernemen om de bewustheid hieromtrent te vergroten. Indien deze cijfers door kunnen getrokken worden in Vlaanderen kunnen dan de nodige stappen worden ondernomen door de beleidsmakers, de producenten van de inhalatoren en wetenschappelijke organisaties om de kennis naar een hoger niveau te brengen. Dit kan de het kind enkel ten goede komen.